

ВИЛЕНСКИЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

88.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 9-го Ноября — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 9-go Listopada.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 3 Ноября.

30-го Октября, Его Императорское Высочество Герцогъ Максимилианъ Лейхтенбергскій изволилъ возвратиться въ здѣшнюю столицу.

Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ 9 день Октября состоявшемся, по случаю неурожае въ Вилеиской Губерніи хлѣба, Высочайше, между прочимъ, повелѣть соизволилъ: 1) Платежи, слѣдующіе по займамъ изъ кредитныхъ установленій, по 1 Нолбріа 1846 г., разсрочить на оставшее время займовъ. 2) Изъ оборотнаго капитала Вилеискаго Приказа Общественнаго Призрѣнія, отпустить заимообразно въ распоряженіе мѣстной Комисіи Народнаго Продовольствія, для покупки хлѣба, пять сотъ тысячъ руб. серебромъ, съ возвратомъ этой ссуды въ теченіи 10 лѣтъ, равными частями съ платежѣмъ процентовъ по 5%, возложивъ отвѣтственность за цѣлость и правильное употребленіе этой суммы, а равно хлѣба, какой будетъ заготовленъ, на Начальника Губерніи, Губернскаго и Уѣздныхъ Предводителей Дворянства, а также предположенные къ учрежденію, по сему случаю, Городскихъ и Уѣздныхъ Комитеты. 3) Ссуду хлѣбомъ пролонгировать въ видѣ надбавочнаго займа, съ тѣмъ однако, чтобы таковая ссуда, по цѣнности хлѣба, не превышала 10 руб. сер., на каждую ревизскую мужеска пола душу; городскимъ же жителямъ, отпуская хлѣбъ въ самомъ необходимомъ количествѣ, о чемъ, какъ по общественнымъ приговорамъ, особливо въ случаѣ нуждающагося семейства и подлѣ круговаго управленія всего общества; и 4) Разрѣшить выдачу помѣщичьимъ крестьянамъ и мѣщанамъ Вилеиской Губерніи безденежныхъ паспортовъ, по 1-е Нолбріа 1846 года, для отлучекъ на заработки въ другія Губерніи.

Вильна.

Помѣщикъ Ошмянскаго Уѣзда Коллежскій Ассесоръ Ланевскій Волкъ, пожертвовавъ въ пользу учреждаемаго при Вилеиской Гимназіи Конвикта для бѣдныхъ дѣтъ тысячу руб. сер., доставилъ деньги эти при письмѣ слѣдующаго содержанія: „Изъ напечатанной въ Вилеискомъ Вѣстникѣ статьи объ учреждаемомъ при Вилеиской Гимназіи

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 3 go Listopada.

Dnia 30-go Października, powrócił do tutejszej stolicy Jego Cesarska Wysok. śc Xiążę Maxymilian Leuchtenbergski.

Jego Cesarsna Mość, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 9-m Października, z powodu nieurodzaju zboża w Gubernii Wileńskiej, między innemi Najwyżej rozkazać raczył: 1) Opłatę procentów od pożyczek, zaciągniętych w kredytowych zakładach, po 1-szy dzień Listopada 1846 roku, rozłożyć na pozostały czas tychże pożyczek. 2) Z kapitału, będącego w obrocie w Wileńskiej Izbie Powszechnego Opatrzania, wydać sposobem pożyczki, pod rozporządzenie miejscowej Kommissyi Żywności, dla zakupuienia zboża, pięć króć sto tysięcy rubli srebrnem, z warunkiem powrócenia tej summy w ciągu dziesięciu lat, z wypłatą w równych ratach i doliczeniem 5% procentu, włożywszy odpowiedzialność za całość i należyte użycie tak tej summy, jako i zakupione go zboża, na Naczelnika Gubernii, Gubernialnego i Powiatowych Marszałków, tudzież na mające się utworzyć w tym celu Miejskie i Powiatowe Komitety. 3) Zboże wydawać w kształcie dodatkowej pożyczki, z tym wszakże warunkiem, ażeby ta, stosownie do wartości danego zboża, nie przewyższała 10 rubli srebrnem, na każdą rewizyjną duszę płci męskiej; mieszkańcom zaś miast, wydawać zboże w ilości niezbędnie potrzebnej, i nie inaczéj, jak za uchwala całej gminy, stanowiącej osobno o każdéj oddzielnie potrzebującej rodzinie i pod solidarną poręką całej gminy; i 4) Dozwolnić wydawania obywatelskim włościanom i mieszczanom Gubernii Wileńskiej bezpłatnych paszportów, do 1-go Listopada 1846 r., dla szukania zarobków w innych Gubernijach.

WILNO.

Obywatel Oszmiańskiego Powiatu, Kollegialny Assessor Laniewski-Wolk, ofiarował na rzecz założonego przy Wileńskim Gimnazjum Konwiktu dla ubogich, dwa tysiące rubli srebrem, i przesłał takowe pieniądze JW. Kuratorowi Białoruskiego Naukowego Okręgu, wraz z listem następującego brzmienia:

„Z wydrukowanego w Kuryerze Wileńskim ogłoszenia, o zakładającym się przy Wileńskim Gimnazjum

особомъ Коввиктѣ для совместнаго въ ономъ содержанія, на счетъ переданныхъ изъ Духовнаго въ Училищное ведомство шести благотворительныхъ фундушей, до 70 воспитанниковъ изъ дѣтей бѣдныхъ Дворянъ губерній Виленской, Ковенской, Гродненской и Минской, между прочимъ видно, что, по ограниченности доходовъ съ этихъ фундушей, Училищное Начальство, съ Высочайшаго соизволенія, открыло по вышеприведеннымъ четыремъ губерніямъ подписку для собранія, посредствомъ добровольныхъ приношеній частныхъ лицъ, недостающей суммы на устройство и первое обзаведеніе для сказаннаго Коввикта помѣщенія.

Поэтому, считая священнымъ долгомъ содѣйствовать столь благотворительному распоряженію Правительства и желая, по мѣрѣ способностей моихъ, принять участіе въ отстраненіи встрѣчаемаго затрудненія въ устройствѣ вновь учреждаемаго въ Вильнѣ Коввикта, имѣющаго цѣлю доставить дѣтямъ неимущихъ Дворянъ здѣшняго края возможность получить приличное образованіе, дабы содѣлаться потомъ полезными и вѣрными слугами Государя и Отечества, я имѣю честь препроводить при семъ къ Вашему Превосходительству двѣ тысячи руб. сер., съ покорнѣйшею просьбою обратиться это посильное приношеніе мое на покрытие потребныхъ на устройство и обзаведеніе для означеннаго Коввикта помѣщенія издержекъ и о полученіи сихъ денегъ почтить меня уведомленіемъ.

Имѣю честь быть и проч.

Самуилъ Ланевскій Волк.

Училищное Начальство, принявъ съ особенною признательностію означенное пожертвованіе, считать долгомъ объявить о томъ во всеобщее свѣдѣніе.

Варшава, 30 Октября (11 Ноября).

Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Елена Павловна, съ Августѣйшими Дочерьми Своими, изволила прибыть сюда, вчера, проездомъ изъ за границы въ С. Петербургъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 31 Октября.

Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Елена Павловна, прибыла сюда въ Понедѣльникъ вечеромъ, вмѣстѣ съ Августѣйшими Дочерьми Своими. Императоръ, Императрица, вдовствующая Императрица, Эрцъ-Герцогъ Францъ-Карлъ съ супругою, Эрцъ-герцогъ Альбертъ и Князь Меттернихъ, посѣтили вчера Ея Высочество. Говорятъ, что въ слѣдующемъ Декабрѣ мѣсяцѣ, Государь Императоръ Всероссійскій прибѣдетъ въ Вѣну. Австрійскій императорскій дворъ переедетъ завтра на зимнее пребываніе въ замокъ, а Эрцъ-герцогиня Софія и Марія Анна уже перѣѣхали изъ Шенбруна.

— Въ прошломъ 1843 году, число жителей Австрійской Имперіи простиралось, не считая арміи, до 37,491,000 душъ. Въ теченіе 25 лѣтъ народонаселеніе Австріи умножилось до 7,353,792 душъ.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 31 Октября.

Канцлеръ и великій референдарій палаты пэровъ, получили отъ Короля повелѣніе быть въ готовности, по первому уведомленію, прибыть въ Тюльери, чтобы присутствовать при разрѣшеніи отъ бремена принцессы Жуэвильской.

— Въ Мониторѣ обнародовано королевское постановленіе отъ 20 Октября, коимъ утверждено для морскаго министра кредитъ въ 3,165,000 фр., на исправленіе поврежденій, причиненныхъ въ Тулонѣ пожаромъ, случившимся въ этомъ городѣ 1-го Августа 1845 года.

— Въ Sud de Marseille напечатано: Маршалъ Бюжо оставилъ городъ Блidah 18 Октября, а 20-го былъ въ Миліанахъ, гдѣ какъ Европейцами такъ и Туземцами встрѣченъ былъ съ большою радостію. Того же числа войска выступили, до разсвѣта, изъ Миліанахъ, и отправились по направленію къ Тунисъ-эль-Хадъ. Генералъ Реве соединился съ маршаломъ; со-

Oddzielnym Konwikcie, dla wspólnego w onym utrzymywania kosztem sześciu dobroczynnych funduszów, które z duchownego zarządu przeszły pod zarząd szkolny, około 70-ciu wychowanceów, z dzieci ubogiej Szlachty gubernii: Wileńskiej, Kowieńskiej, Grodzieńskiej i Mińskiej, okazuje się między innemi, że z powodu szepułności dochodów z tychże funduszów, Szkolna Zwierzchność, za Najwyższem zezwoleniem, otworzyła w wymienionych czterech guberniach składkę, dla zebrania, za pomocą dobrowolnych ofiar od osób prywatnych, brakującej summy na urządzenie i pierwiastkowe opatrzenie we wszelkie potrzeby mieszkania dla rzeczzonego Konwiktu.

Przetoż, poczytując za święty obowiązek wspierać tak dobroczynne rozporządzenie Rządu, tudzież chcąc, według mojej możności, przyczynić się do uchylenia napotkanej przeszkody w urządzeniu nowo-zakładającego się w Wilnie Konwiktu, mającego na celu podanie dzieciom niemającej Szlachty tutejszego kraju, sposobności pobierania stosownego wychowania, aby mogli stać się za cząsem użytecznymi i wiernymi sługami Cesarza i Ojczyzny, mam zaszczyt przesłać na ręce Jaśnie Wielmożnego Pana dwa tysiące rubli srebrem, wraz z najpokorniejszą prośbą, aby tę szepułą moją ofiarę użyć raczył na pokrycie kosztów niezbędnych dla urządzenia i opatrzenia lokalu dla rzeczzonego Konwiktu, i o przyjęciu jej mnie zawiadomić.

Mam zaszczyt być i t. d.

Samuel Łaniewski-Wolk.

Zwierzchność Szkolna, przyjąwszy ze szczególną wdzięcznością powyższą ofiarę, poczytuje za obowiązek podać to do wiadomości powszechnej.

Warszawa, 30 października (11 listopada).

Jej CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA KSIĘŻNA HELENA PAWŁÓWNA, z Dostojnymi Córkami Swemi, raczyła przybyć tu, dnia wczorajszego, w powrocie z zagranicy do Petersburga.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 31 października.

J. C. W. WIELKA KSIĘŻNA HELENA PAWŁÓWNA przybyła tu w Poniedziałek wieczorem, łącznie z Swemi Dostojnymi Córkami. Cesarz, Cesarzowa panująca, Cesarzowa matka, Arcy-Księżę Franciszek Karol i jego małżonka, Arcy-Księżę Albert i Księżę Metternich, odwiedzili wczoraj Dostojną Podróżną Dowiadujemy się, że w miesiącu Grudniu, N. Cesarz Rosyjski przybędzie do Wiednia. Dwór Cesarski wraca jutro na zimowe mieszkanie do zamku, gdzie Arcy-Księżna Zofia i Maria-Anna już się z Schönbrunn przeniosły.

— W roku 1843, ludność Monarchii Austriackiej wynosiła 37,491,000 dusz, nie licząc w to wojskowa. Od lat 25, ludność pomienionej Monarchii pomnożyła się o 7,353,792 dusz.

F R A N C Y A.

Paryż, 31 października.

Kancelarz i Wielki Referendarz Izby Parów otrzymali od Króla polecenie, aby na pierwsze zawiadomienie byli gotowi udać się do Tuileryów, dla znajdowania się przy rozwiązaniu Księżny Joinville.

— Monitor ogłosił postanowienie Królewskie z dnia 26 października, mocą którego udzielono Ministrowi marynarki i osad kredyt 3,165,000 fr., na naprawę szkód, zrządzonych w Tulonie przez pożar, wybuchły 1 sierpnia tego roku.

— W Sud de Marseille czytamy: Marszałek Bugeaud opuścił miasto Blidah d. 18, a 20-go był w Milianah, gdzie tak Europejczycy jak krajowcy przyjmowali z wielką radością. W dniu tym, wojsko wyruszyło bardzo rano z Milianah drogą do Tuniel-el-Had. Generał Raveu połączył się z Marszałkiem; połączona kolumna liczy teraz 9,000 ludzi.

санный отряд состоит теперь изъ 9,000 чело-
вѣкъ.

— В *Journal des Débats* сообщаютъ, по извѣстіямъ изъ Алжира отъ 22-го Октября, что въ маскарскомъ округѣ пять арабскихъ племенъ присоединились къ мтежникамъ. Сообщение между Маскарою и Ораномъ, уже несколько дней какъ снова прервано. Извѣстія съ востока постоянно удовлетворительны. Бу-Маза, оставленный своими приверженцами, отступилъ въ Даджурскія горы, и нѣсколько племенъ, взволнованныхъ имъ, просятъ пощады у Французовъ.

— Частныя извѣстія изъ Алжира отъ 23-го с. м., вовсе неудовлетворительны. Какъ ни стараются тамъ распространять слуха, что племена невольно присоеди-
няются къ мтежу, достоверно однако же то, что даже состоявшее прежде подъ начальствомъ покойнаго генерала Мустафы, Смеласы съ не большимъ исключеніемъ, и часть Гаррабовъ, живущихъ близъ Орана, все возстали; сверхъ того на преданность племенъ, состоящихъ дониндѣ въ должномъ повиновеніи, положиться не возможно.

— Сегодня происходитъ кабинетное совѣщаніе въ Тюильри, въ комъ, какъ слышно, состоитъ по-
становленіе на счетъ замѣщенія маршала Сульта, ко-
торый не только не хочетъ управлять военнымъ ми-
нистерствомъ, но намѣренъ также оставить и должность
предсѣдателя кабинета.

— Французскій посланникъ въ Мексикѣ, Г. Алле-
ксандре Сипре, потребовалъ своихъ паспортовъ и выѣхалъ
со всемъ посольствомъ. Мексиканское правитель-
ство ни какъ не хотѣло написать ноты въ
такъ выраженіяхъ, которыя предложилъ нашъ по-
сланникъ.

— Въ мексиканскомъ заливѣ находится теперь толь-
ко два французскіе линійные корабли, съ 40 ору-
дьями.

— Сегодня носились слухи, что англійское прави-
тельство получило изъ Ла-Платы важныя извѣстія, и
оныхъ официально французскому прави-
тельству. По симъ извѣстіямъ, Розасъ созвалъ въ
Буэнос-Айресе палаты, которыя подтвердили его
распоряженія. Народъ, побуждаемый этими поста-
новленіями, началъ преслѣдовать иностранцевъ, ко-
торые вѣрили себя покровительству англійскаго и
французскаго адмираловъ.

— Морской министръ отвѣчалъ на прошеніе Гавр-
ской коммерческой палаты, что къ губернатору фран-
цузскихъ владѣній въ Океаніи отправлено предписа-
ніе, чтобы онъ послалъ на островъ Мульгревъ судно,
съ тѣмъ, чтобы узнать, живы ли задержанные тамъ
Французы, и если живы освободить ихъ; въ про-
тивномъ же случаѣ, отомстить островитинамъ.

— Генералъ Монтолонъ опасно боленъ, однако же
ему отказано въ позволеніи выѣхать изъ гамской
арміи.

— На одной Шаронской бумажной фабрикѣ, про-
изводили опытъ приготовленія бумаги изъ разныхъ во-
зможныхъ растений, растущихъ во множествѣ въ
Африкѣ и тропическихъ странахъ и не требующихъ
никакихъ трудовъ со стороны земледѣльца.
15-го с. м., въ присутствіи, назначенныхъ отъ ми-
нистра торговли, комиссаровъ, опытъ этотъ произве-
денъ вторично и удался вполне. Въ *Siecle*, сообща-
ющій объ открытіи, присовокупляютъ, что въ Ев-
ропѣ она произведетъ въ фабрикаціи бумаги важ-
ный переворотъ.

2 Ноябрь.

Уже никто изъ слѣдствъ за ходомъ алжир-
скихъ дѣлъ не сомнѣвается въ томъ, что близокъ ми-
нистерскій переломъ. Африканскія неудачи обнару-
жили, хотя и посредственно, весьма слабую сторону
министра, то есть недостатокъ должной энергіи
и волею поддержать власть противъ вспыхнувшей
и воинственной воли Бюжо. Теперь предстоитъ
только вопросъ, какимъ образомъ министерство ва-
жнѣе дѣйствовать, чтобы удалить какъ бы об-
щественномъ мнѣніи, и какимъ образомъ, съ дру-
гой стороны, становясь дѣйствовать противъ того,
кто теперь почитается неограниченными повелѣ-
телями и рыцаремъ участіи Алжира. Между
приверженцами Бюжо, а друзья его распадаются въ
похвалахъ Казю Исли, въ журналѣ *Constitutionnel*, и
мечтаютъ, хотя этого прямо и не высказываютъ, о

— *Journal des Débats* donosi z Algieru, pod d. 22
października, iż w okręgu Maskary pięć pokoleń połączy-
ło się z powstańcami. Związek między Maskarą i Oranem
jest znowu od kilku dni przerywany. Wiadomości ze
wschodu są ciągle zaspakajające. Bu-Maza opuszczony
od swych stronników, cofnął się w góry Dżudżura, a kilka
pokoleń, które był podburzył, proszą o przebaczenie
Francuzów.

— Prywatne wiadomości z Algieru, pod d. 23 b. m.,
nie brzmią bynajmniej pomyślnie. Jakkolwiek bądź sta-
rają się tam rozgłaszać, że pokolenia pomimo chęci przy-
łączają się do powstania, rzeczą jest jednak pewną, że
z małemi nader wyjątkami, nawet zostający niegdyś pod
rozkazami zmarłego Generała Mustafy Smelasowie, i część
Garrałów, w bezpośredniej bliskości miasta Oranu,
wszyscy są w otwartym powstaniu; a co gorsza, że i
na wierność uległych dotąd pokoleń spuszczać się z ufno-
ścią nie można.

— Dziś odbywa się rada gabinetowa w Tuileryach, na
której, jak słychać, ma być powzięte postanowienie
względem zastąpienia Marszałka Soult, który nie tylko
ministerstwa wojny, ale podobno i prezesowskiego gabi-
netu dłużej zatrzymać nie chce.

— Dowiadujemy się, iż Posel nasz w Meksyku, P. Alley
de Cyprey, ostatecznie żądał paszportów, i opuścił Meksyk
wraz z całą legacją. Rząd Meksykański nie chciał wcale
napisać noty uniewinniającej, w wyrazach żądanych przez
naszego Posła.

— W odnodze Meksykańskiej, znajduje się teraz zbyt
mała siła zbrojna francuzka; składa się bowiem tylko
z dwóch okrętów wojennych, z których każdy ma po 20
dział.

— Dzisiaj biegała pogłoska, iż rząd angielski otrzymał
ważne wiadomości z La-Platy, i udzielił je urzędownie
ministerstwu francuzkiemu. Według tych doniesień, Ro-
sas zwołał Izby w Buenos Ayres, i te zatwierdziły jego
postępowanie. Lud ośmielony takową manifestacją,
zaczął prześladować cudzoziemców, którzy schronili się
pod opiekę Admirałów: angielskiego i francuzkiego.

— Na prośbę Izby Handlowej z Havre, Minister ma-
rynarki odpowiedział, iż posłano rozkazy do Guberna-
tora posiadłości francuzkich w Oceanii, aby wysłał okręt
na wyspę Mulgrave, dla wyzwolenia zatrzymanych tamże
Francuzów, jeśli są jeszcze przy życiu, jeżeli by zaś byli
zamordowani, dla pomszczenia się ich śmierci.

— Jeneral Montholon jest mocno słaby; jednakże pomi-
mo jego prośby nie pozwolono mu wyjechać z twierdzy
Ham.

— W fabryce papieru w Charon, robiono doświadcze-
nie z wyrabianiem papieru z różnych włóknistych roślin,
które w wielkiem mnóstwie i prawie bez żadnej uprawy
rosną w Afryce i w okolicach podzwrotnikowych. Próby
odbyte d. 15-go b. m. w obecności Komissarzy wyznacz-
nych przez Ministra handlu, powiodły się najpomyślniej.
Siecle zdając sprawę o tym nowym wynalazku, dodaje, że
pociągnie za sobą zupełne przekształcenie fabrykacji
papieru w Europie.

Dnia 2 listopada.

Że się zbliża przesilenie ministeryalne, o tém nikt
już nie powatpiewa, kto tylko z jakąbądź uwagą przypa-
trywał się w ostatnich tygodniach tokowi rzeczy we Fran-
cyi. Klęski poniesione w Afryce, wykryły w swoich skut-
kach, chociaż tylko pośrednio, bardzo słabą stronę mi-
nisterstwa, to jest brak właściwej działalności i utrzymania
powagi władzy, naprzeciw opryskliwej, żołnierskiej woli
Bugeauda. Zachodzi tylko teraz pytanie, w jaki sposób
ministerstwo zamierza działać, aby oddalić tę powszech-
ną poniekąd burzę, która przeciwko niemu w dziennikach
i opinii powstała, i jak też z drugiej strony, postąpi
sobie przeciw temu, który się w tej chwili za nieogran-
czonego władzę i rządząc losów Algieryi uważa.
Skądinąd P. Thiers, coraz wyraźniej staje się stronnikiem
Bugeauda; przyjaciele jego, nie mogą się odchwalić Xię-
cia Isly, w dzienniku *Constitutionnel*, i marzą, chociaż to-
go wprost nie objawiają, o ścisłym związku i połączeniu
kiedyś na przyszłość ministerstwie Thiersa i Bugeauda.

W ogóle kwestya algierska będzie w Izbach przedmiotem najcięższej walki. Ogromno ofiary, które kosztują Francya posiadłości afrykańskie, ciężą bardzo na tych, którzy opłacają podatki; dotąd zaś jedynym pożytkiem z tej kolonii, było chyba to, iż rząd miał gdzie posyłać niespokojne głowy, ażeby, albo dojrzały, lub się spotkali z arabskimi kulami.

— Minister sprawiedliwości i spraw duchownych, P. Martin du Nord, i Minister morski, Admiral Machou, otrzymali wielki krzyż legii honorowej.

— Dzisiaj rozpoczyna się posiedzenia naukowego zgromadzenia lekarzy, pod przewodnictwem Doktora Sarres, w którym miało udział 2,500 osób.

— Najświeższe wiadomości z Algieru dochodzą do 26 go października. Niema jednak żadnych doniesień ani od Marszałka Bugeaud, ani od Generała Lamoricière. Marszałek wyruszył 22-go z. m. z Milianah do Tiaret; prócz pułków regularnych ma z sobą 500 jeźdźców arabskich. Tiaret, który powstańcy oblegali, jest miejscem obronczym. O krokach Generała Lamoricière po dniu 16 m października, nie z pewnością wiedzieć nie można, wiadomo tylko, że wyszedł szukać Abd-el-Kadera.

— *Moniteur Algerien* zawiera następujące wiadomości z zachodu. Pokolenia Trara, Groussel, Sahalia i inne, po potyczkach, odbytych 12-go, 13-go i 15-go b. m. poddały się Generalowi Lamoricière na łaskę; straty nasze są nie nieznaczące. Dnia 18-go, General Lamoricière, mając z sobą 4,500 piechoty, 650 jazdy i 10 dział polowych, stał pod Nedromą i zbierał się ścisnąć Abd-el-Kadara, który w chwili, gdy miały miejsce wspomniane potyczki, opuścił ziemię pokolenia Trara i zwrócił się ku południowi, jednakże nie przeszedł Tefuy. Żadnych wiadomości nie otrzymano ani z Tlemisen ani z Sebdu, które to jednak miejsca przeciw wszelkim pokuszeniom nieprzyjaciół są zabezpieczone.

nieprzyjaciół, są zabezpieczone.

— Bezpośrednie wiadomości z Oranu, dochodzą do 25-go października. Ostatnie sprawozdania urzędowe kończyły się z 17-m t. m. Podczas gdy od 12-go do 17-go Jeneral Lamoricière walczył w górach Tatra, znaczna liczba Duarów pokolenia Uled Zayr, powróciła z Marokko, objawiając swój żal z usłuchania namowy Abdel Kadra, i poddając się znowu Francuzom. Emir posłał kalifa Ba-Hamedi do pokolenia Hasedża, sam zaś, około 23-go, miał stać w pobliżu Malui, na terytorjum Marokańskiem, gdzie również 96 jeńców przeprowadził Marokkarów. Według wiadomości, d. 23 z Tlemsen do Oranu nadeszłych, Jeneral Lamoricière d. 20 znajdował się w Eunaya, blisko pierwszego z tych miast. Pożwoliwszy ukarać pokolenie Beni Szugran, za napad próżno wracającego konwoju, wrócił do Maskary. Jeneral le Pays de Bourjolly znajdował się 23 go w Belizan, czuwając nad pokoleniami Mina, i strzegąc, aby Szeryf Bu-Maza nie popo- nowił napadu na równinę Szelifu. Pomimo jednak tych ostrożności, Bu-Maza wtargnął do prowincyi Oranu i po- burzył tameczne pokolenia. Wzgórza otaczające Mostaganem, d. 19-go były na nowo osadzone nieprzyjaciołmi. Maskarę atakowano 12-go i 15-go; Seida i Tiaret są blo- kowane, a kalif Bu-Hamedi uprowadza gwałtem pokolenia z okolic Tlemezen do Marokko. Z niecierpliwością wy- glądają na Zachodzie przybycia Marszałka Bugeaud z po- silkami,

Dnia 3 listopada.

Dnia 3 listopada.

Do ministerstwa wojny nadeszły dziś nowe raporty: od Jenerała Lamoricière, z Sidi Ben-Abbes, z dnia 24-go; od Jen. Bourjolly do Jenerała Lamoricière Bar w 21-go; od Półkownika Saint-Arnaud do Jenerała Mellinet do Algierze z d. 14-go; nakoniec od Półkownika Marszałka Bugeaud z Mostaganem, z dnia 13-go października. Jenerał Lamoricière donosi, że dowiedział się 18-go października, iż Abd-el-Kader, po spaleniu mostów na Muili i Tafnie, udał się w stronę południową, przez pościadłość plemienia Benn Senus; kazał jednakże rozgłosić, że zamierza wkroczyć do państwa Marokkańskiego. Jenerał uwierzył temu i wyruszył do Tlemsen, gdzie przybywszy 21-go października, dowiedział się że Emir ubiegł go do Tellontu. Rozłączywszy się zatem z Jen. Cavaignac

аупредилъ его, и уже находится въ Телонть. Между тѣмъ Абд-эль-Кадеръ не былъ въ Телонть; онъ приотстоялся въ странѣ занимаемой племенемъ Дуи-Анса, а халифа своего Бугамеди отправилъ впередъ, для произведевія возстанія. Въ *Journal des Débats* полагаютъ, что Абд-эль-Кадеръ не имѣетъ замысла отбѣситься въ Алжиръ, или удержаться въ Оранъ, но старается склонить сколь возможно болѣе племя, къ переселенію въ Марокко, гдѣ онъ намѣревается основать новое государство, и сформировать армію.

— Въ журналѣ *Patrie* пишутъ, что префектъ Марсильякъ, оправдавшись совершенно касательно письма маршала Бюжо, возвратился къ своей должности.

— Недавно образовалась въ Сентъ-Кантенъ компанія съ 250,000 капитала, для основанія прядильнъ и ткацкихъ ланьныхъ издѣлій, а теперь снова учреждается подобная компанія съ капиталомъ въ 2,000,000.

А н г л и я .

Лондонъ, 31 Октября.

Ея Величество Королева съ супругомъ своимъ и всѣмъ дворомъ присутствовала вчера при открытіи новой залы и библіотеки въ училищѣ правнѣ, адвокатовъ и членовъ сего древняго заведенія, подарила Королевѣ адресъ, на который Ея Величество отвѣтила въ весьма лестныхъ выраженіяхъ. Потомъ данъ былъ обѣдъ на 500 кувертовъ, а дворъ возвратился въ Виндзоръ.

— Въ *Morning-Advertiser* помѣщено извѣстіе, что Дублинскому таможенному управленію предписано, чтобы съ 1-го числа наступающаго мѣсяца оно не взимало пошлины съ привозимаго въ Ирландію изъ заграничьи зерноваго хлѣба.

— Въ *Globe* сообщаютъ слухи, что иностранной хлѣбъ будетъ пропускаться, съ оплатою пониженной пошлины, для внутренняго потребленія, на слѣдующихъ условіяхъ: съ квартала пшеницы будетъ взиматься пошлины 4 шиллинга, съ квартала ячменя — 2, съ квартала гороху — 2 шил., съ кула муки — 2 шил. Существовавшая по сіе время пошлина составляла среднимъ числомъ 16 шиллинговъ.

— Третьяго дня, общество противниковъ закона о хлѣбѣ, (*Anti-corn-law league*) собралось на первое въ этомъ году засѣданіе, въ Манчестерѣ.

1 Ноября.

Вчера у сэръ Роберта Пила собирався совѣтъ министровъ, и, послѣ продолжительнаго совѣщанія, разошелся не изыскавъ никакой мѣры къ отвращенію народныхъ недостатковъ. Не сдѣлано никакого постановленія касательно безпошлиннаго привоза хлѣба, и ни въ чемъ не отмѣнено существующихъ постановленій о хлѣбѣ. Однако вообще полагаютъ, что постановленіе по сему предмету отложено только на нѣкоторое время. Говорятъ, первый министръ доложилъ рапорта комиссіи назначенной для изслѣданія убытковъ по случаю картофельной болѣзни въ Ирландіи, чтобы разрѣшить привозъ иностраннаго хлѣба; прочіе утверждаютъ, что сэръ Робертъ тоже не опасаясь взять на себя отвѣтственность за уничтоженіе перемѣнной пошлины, хочетъ немедленно соизволенію парламенту и потребовать отъ него постановленія о пріостановленіи дѣйствія законовъ о хлѣбѣ, или пріостановленіи министрамъ дѣйствовать по усмотрѣнію. Наконецъ носится слухъ, что на счетъ посылки мѣры произошло между членами министерства разногласіе. Впрочемъ все это чрезъ нѣсколько дней вѣроятно объяснится.

— Въ официальной церковной газетѣ пишутъ, что снова нѣсколько членовъ Оксфордскаго университета приняли католическую вѣру.

— Въ *Brighton Herald* сообщаютъ извѣстіе, почерпнутое изъ достовѣрныхъ источниковъ, что въ кабинетѣ сэръ Р. Пила имѣютъ провозгласить большія измѣненія, а именно, что лордъ Джонъ Россель имѣетъ поступить на мѣсто лорда Станлея, министра колоній.

— Въ газетѣ издаваемой въ Бомбей пишутъ, что тамъ получено предписаніе лорда Веллингтона, объ уничтоженіи общества трезвости и другихъ въ англійскихъ полкахъ.

звѣтилъ себѣ къ реченному мѣсту. Тимчасемъ Abd-el-Kader не былъ въ Telloneie, затрzymał się bowiem w plamieniu Dui Aissa, Kalfę zaś swego, Bu Hamadi, wysłał przodem, w celu urządzenia powstania. — Inne rapporta powtarzają tylko szczegóły wiadome już z doniesień prywatnych. *Journal des Débats* mniema, że Abdel-Kaderowi nie idzie o odzyskanie Algieru, lub utrzymanie się w Oranie, ale chce tylko namówić jak najwięcej plemion do przesiedlenia się do Marokku, aby z nich sobie w tym kraju utworzyć bitne wojsko, i nowe założyć państwo.

— Dziennik *Patrie* donosi, że prefekt Marsillac, po zupełnym wy tłumaczeniu się względem listu Marszałka Bugeaud, wrócił na swoją posadę.

— Niedawno utworzyło się towarzystwo w Saint Quentin, mające kapitału 250,000 fr., w celu założenia tam przędzalni i warsztatów tkackich; obecnie zbiera się drugie, z kapitałem 2,000,000 fr., dla założenia podobnej przędzalni.

А н г л и я .

Лондонъ, 31 października.

Królowa znajdowała się wczoraj, z małżonkiem swoim i całym dworem, na uroczystym otwarciu nowej Auli i biblioteki w Lincolns-Jnn. Starsi zgromadzenia, адвокати i członkowie tej starożytnej szkoły prawniej, złożyli Monarchini adres, na który raczyła odpowiedzieć w nader łaskawych wyrazach. Akt ten uroczysty zakończyła biesiada, dana na 500 osób; dwór zaś powrócił do Windsoru.

— *Morning-Advertiser* zawiera wiadomość, iż do urzędowego w Dublinie wysłano rozkaz, aby od 1-go przyszłego miesiąca, zagraniczne zboże wpuszczane było bez opłaty cła do Irlandyi.

— *Globe* udziela pogłoskę, że pod następnymi warunkami, zboże zagraniczne, za zniżonym cłem, wkrótce ma być dopuszczone do konsumpcyi wewnętrznej. Z kwarteru pszenicy ma się opłacać 4 szylingi, z kwarteru jęczmienia 2, gryki 1, grochu 2, od worka maki 2 szylingi. Dotychczasowe cło w przecięciu wynosiło 16 szylingów.

— Onegdaj towarzystwo przeciwników praw zbożowych (*Anti-corn-law-league*) odbyło pierwsze tegoroczne zimowe posiedzenie w Manchester.

Dnia 1 listopada.

Rada gabinetowa, zgromadzona wczoraj w prywatnym mieszkaniu Sir R. Peel, rozszła się, jak donosi *Globe*, po odhyciu nadzwyczaj długiego posiedzenia, nie postanowiwszy żadnego środka, w celu zapobieżenia uędzy narodu. Nie wyszło bowiem, jak się spodziewano, żadne postanowienie pozwalające wprowadzać bez cła obce zboże, ani też nie zmieniono w niczem istniejących praw zbożowych. Jednakże powszechnie mniemają, że ponieważ posiedzenie odroczone, przeto i to postanowienie na pewny tylko czas odłożone zostało. Jedni utrzymują, że pierwszy Minister oczekuje na raport kommissyi, badającej obecnie szkody, zrządzone przez chorobę kartofli w Irlandyi, aby wtedy dopiero dozwolili przywozu obcych produktów; inni zaś zapewniają, że Sir R. Peel, obawiając się wziąć sam na siebie odpowiedzialność za zniesienie cła zmiennych, chce bezwzględnie zwołać parlament i zadać, aby zawiesił stosownym aktem prawo zbożowe, lub też udzielił Ministrom pełnomocnictwo do działania, jakie za najstosowniejsze uznają. W końcu biega pogłoska, iż względem mających się przedsięwziąć środków, powstała wielka różność zdań między członkami gabinetu. Tajemnica ta, za dni kilka zapewne się wyjaśni.

— Gazeta kościelna i urzędowa donosi, iż znowu kilku członków uniwersytetu Oxfordzkiego przeszło na wiarę katolicką.

— *Brighton-Herald*, z wiarogodnego źródła donosi, iż w gabinecie Sir R. Peel wielkie zmiany zająć mają, a mianowicie, że Lord John Russel, ma zająć miejsce Lorda Stanley, Ministra osad.

— Gazeta w Bombaj wychodząca donosi, iż nadszedł tam rozkaz Xięcia Wellingtona, znoszący towarzystwa wstrzemięźliwości i wszelkie inne, istniejące w półkach angielskich.

Д а н и я.

Копенгагенъ, 3 Ноября.

Его Императорское Высочество, Государь Великий Князь Константинъ Николаевичъ, изволилъ прибыть сегодня по утру въ нашу гавань на линейномъ кораблѣ, сопровождаемомъ однимъ фрегатомъ. Немедленно по прибытіи Его Высочества въ гавань, отправленъ былъ Королевскій пароходъ *Aegir*, на коемъ Государь Великий Князь изволилъ прибыть къ таможенѣ въ часъ по полудни, а оттуда немедленно отправился въ Королевскій дворецъ, Амалиенбургъ.

И т а л и я.

Римъ, 24 Октября.

Почти ежедневно прѣзжаютъ здѣсь курьеры съ сѣвера и юга. Здѣсь ожидаютъ принца Ольденбургскаго. Вчера вечеромъ, Донъ Мигуэль прибылъ изъ Генуи въ Римъ. Въ текущемъ году Папа не проведетъ осени въ Кастель-Гондольфо, какъ это всегда бывало; говорятъ, что онъ еще въ этомъ мѣсяцѣ посетитъ нѣсколько монастырей въ горахъ Албано.

— Двое саяновниковъ церкви, Балдасаре и Сантуччи, не давно скончались здѣсь. Первый изъ нихъ издалъ исторію послѣднихъ трехъ лѣтъ правленія Папы Пія VI; второй былъ прежде папскимъ повѣреннымъ въ дѣлахъ во Флоренціи.

Палермо, 16 Октября.

Послѣ долгаго ожиданія пришли наконецъ въ здѣшній портъ, вчера въ 1 часу по полудни, два Россійскіе парохода: „Бессарабія и Камчатка“, на коихъ изволили прибыть Августѣйшіе Путешественники. Третьяго дня, въ томъ же часу, по телеграфу изъ *Monte Pellegrino* дано знать о приходѣ съ запада одного корабля; почему мѣстные начальства и многіе жители посѣщали въ гавань, для встрѣчи прибывающихъ. Но это былъ Сардинскій корабль *Il Malfitano*, привезшій придворныхъ служителей и мебели. Вскорѣ потомъ началъ дуть сильный вѣтеръ; ночь была темная и ненастная, при южно-восточномъ вѣтрѣ, дувшемъ въ направленіи къ Генуѣ. Ея Величество Государыня Императрица, выходя на берегъ, казалась утомленною; но Государь Императоръ, Ея Высочество Великая Княжна Ольга Николаевна и принцъ Альбертъ Прусскій, прибыли въ вожделѣнномъ здравіи. Не смотря на неблагоприятную погоду, народъ толпился на улицахъ и громкими восклицаніями привѣтствовалъ Августѣйшихъ Гостей. При холодѣ и влажности воздуха, Ея Величество Государыня Императрица не могла выйти изъ дворца въ прекрасный садъ, однако изволила прогуливаться на террасѣ вблизи своихъ покоевъ. Государь Императоръ изволилъ выходить въ садъ и неоднократно изъявлялъ удовольствіе свое смотрителю дворца Г. Финминго, за приготовленія сдѣланныя къ приему Государыни Императрицы. Потомъ, Государь Императоръ посѣтилъ герцога Серради Фалько, въ его виллѣ, въ который остановился принцъ Альбертъ. Государь Императоръ изъявлялъ свою волю, чтобы не было никакихъ торжественныхъ встрѣчъ; по сему, во время прибытія Его Величества не было ни пушечной пальбы ни колокольного звона. Сегодня Государь Императоръ, въ частномъ платьѣ, съ Ея Высочествомъ Великою Княжною Ольгою Николаевною изволилъ разѣзжать по городу, въ открытомъ экипажѣ. По возвращеніи во дворецъ, былъ обѣденный столъ, при которомъ находились знатнѣйшіе чиновники, въ гражданской одеждѣ.

Неаполь, 24 Октября.

По полученіи телеграфическаго извѣстія о благополучномъ прибытіи въ Палермо Ихъ Величества Государя Императора и Государыни Императрицы Всероссийскихъ, Король отправился сегодня на пароходъ въ Сицилію. Сколько извѣстно, пребываніе Его Величества Государя Императора въ Сициліи не продолжится, и Его Императорское Высочество предполагается возвратиться въ С. Петербургъ предъ новымъ годомъ, а Государыня Императрица пробудетъ въ Палермо до конца Января, послѣ чего изволитъ отправиться въ Неаполь, а около Мая — чрезъ Римъ, Венецію и Триестъ, въ Берлинъ.

D a n i a.

Kopenhaga, 3 listopada.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Konstantyn Nikołajewicz, przybył dziś, przed południem, do naszego portu, na pokładzie okrętu liniowego, i w towarzysztwie jednej fregaty. Natychmiast wysłano Królewski parostatek *Aegir*, który przewiózł Jego Cesarską Wysokość do Urzędu Celnego, o godzinie 1-ej, skąd Dostojny Podróżny udał się zaraz do pałacu Królewskiego, Amalienburg.

W ł o s y.

Rzym, 24 października.

Codziennie prawie przejeżdżają tędy gońcy, bądź z Północy, bądź z Południa. — Oczekują tu J. C. W. Xięcia Oldenburskiego. Wczoraj wieczorem, Don Miguel przybył z Genui. Dowiadujemy się, że Ojciec św. w tym roku nie będzie, jak zwykle, przemieszczał porą jesienną w Castel Gandolfo; mówią, że w tym jeszcze miesiącu zwieździ kilka klasztorów w górach Albano.

— Umarli tu dwaj znakomici Dygnitarze kościelni: Baldassare i Santucci. Pierwszy z nich ogłosił historią ostatnich trzech lat pontyfikatu Piusa VI; drugi był dawniej sprawującym interessa Stolicy Apostolskiej we Florencji.

Palermo, 16 października.

Po długiemu oczekiwaniu, zawinęły wczoraj do naszego portu, o godzinie 1 ej z południa, dwa parostatki Rosyjskie: *Bessarabija* i *Kamczatka*, na pokładzie których znajdowali się Dostojni Goście. — Wczoraj, o tejże samej godzinie, telegraf na Monte Pellegrino obwieścił był przybywający od zachodu okręt, z władze, łącznie ze znaczną częścią ludności, udały się natychmiast do portu, dla powitania Dostojnych Podróżnych. Tymczasem tą razą był to tylko okręt Sardynski *Il Malfitano*; wiozący służbę i sprzęty NN. Monarchów. Wkrótce potem pozostał wiatr gwałtowny; noc była ciemna i burzliwa; wiatr dał od południo-wschodu, właśnie wprost przeciw okrętom, z Genui przybywającym. N. CESARZOWA, wysiadając na ląd, zdawała się być nieco strudzoną, ale N. CESARZ, J. C. W. WIELKA XIEŻNICZKA OLGA NIKOLAJEWA i Xiążę Albert Prusski, przybyli w najpożądźszym zdrowiu. Lubo pogoda była niepewna, tłumy ludu zaległy ulice i wynurzały głośną radość z powodu przybycia Dostojnych Gości. Powietrze zimne i dżdżyste nie pozwoliło N. PANI cieszyć się rozkosznym widokiem z pałacu i czatownym ogrodem; jednakże raczyła zwiędzić terras przyległy Jaz pokojom. N. CESARZ zwiędził ogród i kilkakrotnie wynurzył Swe zażalenie P. Fiamingo, rządzący pałacem Xiężny Butera, za troskliwe przygotowania, poczynione na przyjęcie N. CESARZOWEJ. Następnie, raczył odwiedzić Xięcia Serradi Falco, w którego wili mieszka Xiążę Albert. N. MONARCHA żądał, aby należne mu honory nie były oddawane; zatem ani działa, ani dzwony, jak było przepisano, nie zwiastowały Jego przybycia. Dzisiaj, N. CESARZ, w towarzysztwie Xiężny, łącznie z J. C. W. WIELKĄ XIEŻNICZKĄ OLGĄ NIKOLAJEWA, zwiędził miasto w pojeździe odkrytym. Za powrotem był obiad u cesarskiego dworu, na którym zjawiali się wyżsi urzędnicy, w sukniach cywilnych.

Neapol, 24 października.

Po otrzymaniu wiadomości telegraficznej o szczęśliwym przybyciu do Palermo NN. CESARSTWA Wszech Rosyi, Król dziś po południu odpłynął statkiem parowym do Syceylii. O ile się dowiadujemy, pobyt N. CESARZA w Syceylii nie długo potrwa. N. PAN bowiem życzy być z powrotem w Petersburgu, przed Nowym Rokiem, N. CESARZOWA zaś przedłuży swój pobyt w Palermo do końca Stycznia, poczem uda się do Neapolu, a około miesiąca Maja przez Rzym, Wenecją, Tryest do Berlina.

Флоренція, 27 Октября.

Третьяго дня скончался от апоплексического удара маркиз Корсини, первый статс-министръ, въ престарѣлыхъ лѣтахъ.

Пиза, 24 Октября.

Ибрагимъ-Паша, здоровье котораго значительно поправилось, отправится 28 с. м. изъ Савы Гюльяно, гдѣ принималъ ванны, и посѣтитъ Флоренцію, Римъ и Неаполь, а въ началѣ Января, по совѣту своего врача, доктора Лаллеманда, поѣдетъ къ Пиринейскимъ водамъ, на 3 мѣсяца.

Т у р ц и я.

Константинополь, 16 Октября.

Г. Буркеней въ своей нотѣ, препровожденной В. Порте, по поводу процесса объ убійствѣ и оправданіи Шейка Гамуды, протестовала также и противъ принятыхъ Шейкомъ - Эффендіемъ насильственныхъ мѣръ въ Сиріи (См. Сирія), изъясняя въ оной, между прочимъ, слѣдующее: „Если уполномоченный Высочайшей Порты не отмѣнитъ своихъ распоряженій, или, если французскіе духовные лица и купцы должны уже были удалиться изъ ливанскихъ горъ, преимущественно же, если кто либо изъ нихъ подвергнутъ былъ какому бы то ни было насилію, и если къ прежнимъ жалобамъ Франціи присовокуплено еще нарушеніе ея правъ и преимуществъ въ горахъ; — то французское правительство вынуждено будетъ прибѣгнуть ко всякимъ мѣрамъ, могущимъ доставить совершенное удовлетвореніе, и дѣло сіе кончить другимъ образомъ.“

За нѣсколько дней до представленія этой ноты, Г. Буркеней вручилъ Портѣ другую ноту, подписанную самимъ г-мъ Гизо, относительно ливанскаго дѣла, и преимущественно на счетъ умерщвленія Паша Карло Друзскимъ Шейкомъ Гамудомъ. Въ этой нотѣ сказано: Франція надѣется, что высокая Порта строго накажетъ преступленіе, поразившее Европу, и за которое Франція требуетъ совершеннаго удовлетворенія. Но если бы сверхъ чаянія французскаго правительства, послѣдовалъ разрывъ между Франціей и Оттоманскою Портою, то вѣрно не Франція будетъ виновна въ этомъ.“

Исключительный отвѣтъ Порты на обѣ эти ноты, сообщенъ вчера французской миссіи. Порта отвѣчаетъ, что удаленіе иностранцевъ изъ Ливана, определенно было единственно по видамъ самихъ же Европѣйцевъ, и по согласію всѣхъ консуловъ, за исключеніемъ одного только французскаго. Но такъ какъ Г. Буркеней настаиваетъ, чтобы сіе распоряженіе было отмѣнено, то Порта соглашается на это, требуя однако же, чтобы во всѣхъ французскихъ заведеніяхъ въ горахъ, а именно: въ монастыряхъ, училищахъ и заводахъ, поставленъ былъ на турецкій гарнизонъ, для собственной ихъ безопасности, въ случаѣ могущихъ снова произойти волненій. Что же касается требованія казни Паша Карло Друзскаго-Шейка, то сіе могло бы послѣдовать только тогда, когда онъ признанъ бы былъ по суду дѣйствительнымъ убійцею. Но если паша Карло почитается при общей схваткѣ и суматохѣ; то желаніе казни за это Шейка, противно всякому закону справедливости, тѣмъ болѣе, что относительно всѣхъ этихъ происшествій объявлена уже общія амнистія. И такъ Порта надѣется, что Франція оставитъ свое требованіе по сему дѣлу, какъ несогласное ни съ правдою, ни съ человеколюбіемъ. Въ дальнѣйшемъ продолженіи сего отвѣта, Порта изъясняетъ согласіе на требуемое г-мъ Буркеней вознагражденіе, за разрушенныя Друзами, во время междоусобной войны, французскіе монастыри въ Солимѣ и Аббегѣ; но рѣшительно отказывается въ перемѣнѣ нѣкоторыхъ станицій, относящихся къ управленію горъ, изъясненныя въ нотѣ Порты, сообщенной ею, за два мѣсяца предъ симъ, пяти великимъ державамъ, которыми она была тогда и одобрена; такимъ образомъ одна Франція не можетъ протестовать противъ сей ноты.

Г. Буркеней принялъ этотъ отвѣтъ, для сообщенія оного своему правительству, между тѣмъ, въ ожиданіи дальнѣйшихъ предписаній изъ Парижа, не оставилъ своей ноты; говорить, что его къ этому склонили другіе европейскіе посланники.

Флоренція, 27 września.

Onegdaj umarł na apoplexyę, Margrabia Neri Corsini, pierwszy Minister stanu.

Piza, 24 października.

Ibrahim-Bassa, który już ma się daleko lepiej, wyjeżdża d. 28-go z San Giuliano, gdzie brał kąpiele, i zwiędzi Florencyę, Rzym i Neapol. Z początkiem Stycznia, za radą lekarza swojego, Doktora Lallemand, uda się do wód Pirenejskich, na trzy miesiące.

Т у р ц и я.

Константинополь, 16 października.

P. Bourqueney w nocie, przesłanej W. Porcie, w powód procesu i uniewinienia Szeika-Hamuda, protestował również przeciwko przedsięwziętym w Syrii przez Szekib-Efendego środkom gwałtownym. (Ob. Syria), wyrażając w niej między innemi: „Jeżeli Pełnomocnik Wysokiej Porty nie cofnie swoich rozporządzeń, lub jeżeli kupcy i chłopa francuzcy zmuszeni już zostali ustąpić z gór Libanu; nadewszystko zaś, jeżeli na którymkolwiek z nich, jaki bądź gwałt popełniono, i jeżeli do dawniejszych zażaleń Francyi, dodano jeszcze pogwałcenie jej praw i przywilejów w Górach, — natenczas rząd francuzki zmuszony będzie iść do wszelkich środków, które mu wyjdą na światło zaduszczenia i sprawę tę na innej drodze ukończyć potrafią.“

Kilku dniami przed podaniem powyższej noty, P. Bourqueney doręczył był Porcie inną, od samego P. Gultota, dotyczącą sprawy Libańskiej, a mianowicie zamordowania Ojca Carlo, przez Drużyjskiego Szeika-Hamuda. W nocie tej powiedziano: „Francya spodziewa się, iż Wysoka Porta jak najsurowiej ukarze zbrodnię, na którą dotąd jeszcze wzdyga się cała Europa, a za którą Francya domaga się jak najświetniejszego zadosyćuczynienia. Gdyby jednakże, wbrew oczekiwaniom rządu francuzkiego, nastąpiło zerwanie pomiędzy Francyą i Wysoką Portą, winą tego zapewne nie będzie mogła być przypisana Francyi.“

Pismenną odpowiedź Porty na obie te noty, przesłano wczoraj poselstwu francuzkiemu. Pорта odpowiada, że wydalenie cudzoziemców z Libanu, zaproponowane było jedynie w interesie samychże Europejczyków, i to za zgodzeniem się wszystkich h Konsulów, prócz francuzkiego. Ze jednak P. Bourqueney nalega, aby rozporządzenie to cofnięte zostało, Pорта zgadza się na to, żądając wszelkimi sposobami, aby we wszystkich zakładach francuzkich w Górach, jako to w klasztorach, szkołach, fabrykach, postawiona była do czasu załoga turecka, a to dla własnej ich obrony i bezpieczeństwa, w razie mogących znów wybuchnąć niespokojności, i dla zapobieżenia dalszym zjad między obu krajami nieporozumieniom. Co się zaś tyczy żądanej ukarania śmiercią Szeika Drużyjskiego, takowe wtenczas tylko mogłoby mieć miejsce, jeśliby Szeik za winnego zbrodni morderstwa, i to rozmyslnego morderstwa, rzeczywiście uznany został. Ale jeżeli Ojciec Carlo zginął podczas powazecznej utarczki i zamieszania, a nie za to karac śmiercią Szeika, sprzeciwiałoby się wszelkim prawom słuszności, a to tѣm bardziej, gdy już za wszystkie poprzednie tego rodzaju wypadki, ogólna amnestya została wyrzeczona. Wysoka Porta spodziewa się przeto, że Francya zechce odstąpić od swoich wymagań w tym względzie, jako przeciwnych prawu i ludzkości. W dalszym ciągu tejże odpowiedzi, Pорта zgadza się na żądane ustnie przez P. Bourqueney wynagrodzenie, za zburzone przez Druzów, podczas wojny domowej, klasztory francuzkie z Solima i Abbege; atoli wzbrania się stanowczo przystać na zmianę niektórych punktów, tyozących się zarząd Gó, wyrażonych w nocie Porty, podanej przed dwoma miesiącami pięciu wielkim mocarstwom, i przez nie natenczas przyjętej, przeciw którym więc sama jedna Francya protestować teraz nie może.

P. Bourqueney przyjął tę odpowiedź Porty, dla przesłania jej swemu rządowi, tymczasem zaś, oczekując na dalsze instrukcyje z Paryża, nie opuścił Konstantynopola, jak był w nocie swojej zagroził. Mówią, iż do zmiany tego postanowienia skłoniło go wdanie się innych Posłów Europejskich.

22 Октября.

Dnia 22 października.

Султанъ удостоился вчера своимъ посещениемъ пиръ, данный въ Сень-Стефано топханскимъ мушкетерамъ Ахметомъ Фети-Пашею, имѣющимъ надзоръ за военными снарядами; при семъ случаѣ Султанъ осмотрѣлъ паровыя машины, введенныя на пороховыхъ заводахъ а также желѣзную фабрику.

— Савфетъ Эффендїй, бывшій драгоманомъ Порты, и нѣсколько уже мѣсяцевъ состоявшій секретаремъ въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ, назначенъ секретаремъ Султана. Назначеніе это получилъ онъ не по протекціи, но единственно по своему усердію къ службѣ и отличнымъ способностямъ. Нельзя не утѣшиться, что къ юному Султану приближенъ чиновникъ, который по крайней мѣрѣ въ состояніи понять взаимныя отношенія европейскихъ державъ.

— Решидъ-Паша назначенъ министромъ иностранныхъ дѣлъ, а посланникомъ въ Парижъ, — Саримъ Эффендїй, состоявшій дониндѣ въ такой же должности при лондонскомъ дворѣ, на мѣсто же его назначенъ въ Лондонъ Шекибъ Эффендїй, бывшій министръ иностранныхъ дѣлъ.

С И Р І Я.

Бейрутъ, 5 Октября.

Шекибъ-Эффендїй занимается дѣлательно исполненіемъ данныхъ ему предписаній относительно усмиренія и устройства Ливана. Послѣ совѣщанія съ сѣраскиромъ сирійской арміи, Намикомъ-Пашею, въ Мансурѣ, прибылъ онъ въ послѣднихъ числахъ минувшаго мѣсяца въ Бейрутъ, гдѣ имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ консулами европейскихъ державъ, и немедленно послѣ сего, 23-го Сентября, отправилъ къ нимъ циркуляръ, коимъ предостерегалъ ихъ о могущихъ произойти новыхъ смутеніяхъ въ горахъ, приглашаетъ и проситъ, чтобы они въ продолженіи десяти дней вызвали изъ горъ въ Бейрутъ всѣхъ поселившихся тамъ подданныхъ своихъ земель, и предписали имъ, чтобы они не осмѣливались оставлять города (Бейрута) до тѣхъ поръ, пока онъ, Шекибъ-Эффендїй не сдѣлаетъ особаго по сему предмету распоряженія. Всѣ европейскіе консулы обѣщали удовлетворить сему требованію, за исключеніемъ только французскаго, который подалъ противъ сего формальный протестъ, и отнесся къ французскому посланнику въ Константинополь. Независимо однако же отъ этого, онъ извѣстилъ о такомъ постановленіи Шекибъ-Эффендія всѣхъ находящихся въ горахъ французскихъ подданныхъ; вслѣдствіе сего многіе изъ нихъ, преимущественно духовныя лица оставили Ливанъ и уже находятся въ Бейрутѣ.

Вторымъ занятіемъ Шекиба-Эффендія въ этомъ городѣ, было составленіе суда и произведеніе процесса по дѣлу обвиненнаго въ убійствѣ французскаго Патера-Карло, друзскаго Шеика Гамуда, который, какъ уже извѣстно, не смотря на протестъ французскаго консула, былъ официально образомъ оправданъ и отправленъ въ Деиръ-эль-Камаръ, гдѣ торжественно приняты были Друзами. Самъ Шекибъ-Эффендїй отправился также въ этотъ городъ, куда пригласилъ и Серакира Намика-Пашу, для совѣщанія съ друзскими и маронитскими начальниками, относительно приведенія въ исполненіе новыхъ постановленій Порты. Не подлежитъ ни малѣйшему сомнѣнію, что Шекибъ-Эффендїй намѣренъ приступить немедленно въ обезоруженію всѣхъ беззвѣстныхъ Горцевъ, на что Марониты охотно соглашались, но Друзы весьма недовольны этимъ. И по этому именно поводу опасаются новыхъ волненій. Турецкія войска, состоящая вообще изъ 15,000 чел., занимаютъ всѣ важныя пункты Горъ, и приготовлены ко всему.

S Y R I A.

Beirut, 5 listopada.

Шекибъ-Эффендїй занимаетъ się czynnie spełnieniem dano mu polecenia, względem uspokojenia i urządzienia w Libanow. Po naradzeniu się z Seraskierem armii Syryjskiej, Namikiem Baszą, w Mansurze, przybył ku końcowi przeszłego miesiąca do Bejrutu, gdzie miał długą naradę z Konsulami mocarstw europejskich, i zaraz po niej, dnia 23 września, wydał do nich okólnik, w którym, ostrzegając ich o mogących wynikać na nowo niespokojnościach w Górach, wzywa ich i prosi zarazem, aby w przeciągu dni dziesięciu odwołali z Gór do Bejrutu wszystkich osiadłych tamże poddanych swych krajów, i nadto zalecili im, iżby nie śmieli dopóty opuszczać miasta (Bejrutu), dopóki on, Szekib-Effendi, nie wyda osobnego w tym względzie rozporządzenia. Wszyscy Konsulowie europejscy obiecali uczynić zadość temu wezwaniu, prócz Konsula francuzkiego, który zaniósł uroczystą protestacyą i odwołał się do Posła francuzkiego w Stambulo. Mimo to jednak, zawiadomil o postanowieniu Szekiba wszystkich znajdujących się w Górach poddanych francuzkich; poczem wielu z nich, a mianowicie chrześcijan i mnichów, opuściło Liban i już się znajduje w Bejrucie.

Drugą czynnością Szekiba w tym mieście było złożenie sądu na oskarżonego o zabójstwo francuzkiego xiędza, Ojca Carlo, Szacha Druzyskiego Hamuda, który, jak już wiadomo, pomimo protestacyi Konsula francuzkiego, uroczystie uniewinniony i do Dair-el-Kamar odesłany został, gdzie go Druzowie triumfalnie przyjęli. Sam Szekib-Effendi udał się także do tego miasta, gdzie też powołał Seraskiera Namika-Baszę, dla naradzenia się z naczelnikami Druzów i Maronitów, względem przyrowadzenia do skutku postanowień Porcy. Nie ulega już wątpliwości, że zamiarem Szekiba jest, przystąpić niezwłocznie do rozbrojenia wszystkich bez wyjątku Goral, na co Maronici chętnie przystają, Druzowie zaś są nadzwyczaj zaburzeni. I z tego to mianowicie powodu lękają się nowych zaburzeń. Wojska tureckie, wynoszące w ogóle 15,000 ludzi, zajmują wszystkie główne punkta Gór, i są przygotowane na wszelki wypadek.

ВІДЛНА. въ Тип. О. Гликеберга. — Поч. позвол. 9-го Нолбра 1845 г. Изпр. долж. Ценз. и Кан. А. Мутинъ.